

Handläggare: Sophie Dahlberg
Telefon: 508 14 037

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

SL:s förslag på trafikändringar 2010 – remissvar

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som yttrande till trafikkontoret.

Ärendet justeras omedelbart

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Agneta Stenborg
T.f. chef avdelningen
förskola och fritid

Sammanfattning

SL önskar synpunkter på förslag på trafikförändringar avseende linjesträckning, turtäthet och trafikeringstid inför 2010. Förslagen innebär bland annat satsningar på de tvärgående stombusslinjerna förändrade tidtabeller och ökad sommartrafik på pendeltågen, ökad kapacitet på Blå linje och ökad turtäthet på Röd linje under kvällstid.

SL föreslår ökad turtäthet på stomlinje 172 Norsborg – Huddinge – Skarpnäck och utökad turtäthet samt utökad trafikeringstid på stomlinje 173 Skärholmen – Skarpnäck. SL studerar även förutsättningarna för att inrätta en ny linje mellan Årstaberg och Fridhemsplan/Karlberg.

Förvaltningen välkomnar satsningarna på de tvärgående stombusslinjerna 172 och 173 med ökad turtäthet samt utökad trafikeringsstid för buss 173. Förvaltningen ställer sig även positiv till att en ny linje inrättas mellan Årstaberg och Fridhemsplan/Karlberg och vill samtidigt uppmärksamma om att det byggs på flera platser i och omkring Årsta, vilket ställer krav på ökad turtäthet i hela Årsta för samtliga busslinjer och ökad kapacitet på tvärbanan.

Östberga är överlag dåligt försörjt med kollektivtrafik, framförallt under helger och kvällar. Förvaltningen anser att en ökad turtäthet på linje 134 och 168 är önskvärd samt önskar även att dessa linjer får ökad trafikeringsstid på kvällarna. Allt för att förbättra kollektivtrafiken till och från Östberga.

Förvaltningen vill påpeka att en tunnelbaneförbindelse mellan Hagsätra till Älvsjö är av stor betydelse för såväl stadsdelens som hela söderorts utveckling. Stadsdelens medborgare skulle få tillgång till pendeltåg från Älvsjö till samtliga slutstationer, samt de busslinjer som startar i Älvsjö.

Avseende övriga busslinjer önskar förvaltningen att SL ser över turtätheten på linje 163 Bredäng – Kärrtorp och 744 Högdalen – Huddinge centrum/Balingsnäs.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelningen förskola och fritid som ansvarar för stadsmiljöfrågor.

Synpunkter har inhämtats från representanter för nämndens pensionärsråd. Stadsdelsnämndens rådgivande handikappråd sammanträder 17 augusti och eventuella synpunkter från rådet kommer att delges Trafikkontoret i form av ett protokollsutdrag.

Bakgrund

AB Storstockholms lokaltrafik (SL) har utarbetat förslag till förändringar i kollektivtrafiken för 2010, avseende linjesträckning, turtäthet och trafikeringsstid. Förslaget har skickats till förvaltningen på remiss och SL önskar synpunkter på förslagen samt förslag på eventuella ytterligare förbättringar i kollektivtrafikutbudet. Trafikkontoret kommer att svara SL med kontorsremiss, som anmäls i trafik- och renhållningsnämnden vid sammanträde den 15 september 2009.

Utgångspunkten är att trafikförändringarna ska träda i kraft i augusti 2010, om inget annat anges. SL planerar även för förändringar som ligger längre fram i tiden, men tas inte upp i remissen. Däremot finns möjlighet att lämna synpunkter på trafikförändringar som ligger längre fram än 2010.

Remissen och förslagen i korthet

Under 2010 och ytterligare tre år framåt, fortsätter de trafikpåverkande arbetena med Citybanan. Dessa arbeten kommer att ge effekter för tunnelbanetrafiken i form av kortare trafikavstängningar vid Odenplan, T-centralen samt mellan Slussen och Mariatorget. Den avstängning av Blå linjen, mellan Rådhuset och Kungsträdgården, som sker under fyra månader under 2009 återkommer inte under 2010, men väl under 2011 och 2012.

Det pågår planering för hur arbeten med upprustning av Söderströmsbron mellan Gamla stan och Slussen ska kunna genomföras. Preliminärt kommer arbetena att innebära reducerad trafik under ett par somrar på Röd och Grön linje, däribland sommaren 2010. Slutgiltiga konsekvenser av olika alternativa åtgärder är ännu inte klarlagda.

På Blå linje mellan för- och eftermiddagsrusningarna körs turerna med korta tåg vilket tidvis skapar trängsel. För att minska trängseln föreslås därför att det körs långa tåg under vardagar även mellan för- och eftermiddagsrusningarna. Förtätningen föreslås bli införd i januari 2010.

Den Röda linjens trafik föreslås anpassas till Roslagsbanans förändrade trafik för 2010. Detta skulle innebära att extratågstrafiken mellan Mörby centrum och Liljeholmen utsträcks något i tid. 5-minuterstrafiken skulle förlängas till 21:00 på vardagar och till 18:30 på helger. SL studerar även möjligheten att göra en omfördelning mellan Fruängen- och Norsborgsgrenarna med en utbudsökning på Norsborgsgrenen vilket skulle innebära en reduktion av trafiken på Fruängsgrenen. Detta på grund utav att det är fler resenärer på Norsborgsgrenen.

På Grön linje samt för Tvärbanan föreslås inga förändringar.

Föreslagna förändringar för pendeltågstrafiken är bland annat att tidigare kvartstrafik på vardagsmorgnar, kvartstrafiken på linjerna Märsta – Södertälje C respektive Kungsängen – Västerhaninge körs hela sommaren under mellantrafik

vardagar, sträckan Västerhaninge – Nynäshamn kommer att vara avstängd under 4-6 sommarveckor p.g.a arbete med dubbelspåret Västerhaninge – Tungelsta. För sommaren 2010 planerar SL att förlänga pendeltågstrafiken under natt mot lördagar och söndagar motsvarande vintertidtabellen. Detta påverkar busstrafiken som har anslutning till pendeltågen, där dessa busslinjer utökas från sommaren 2010.

Flera banarbeten kommer att påverka pendeltågstrafiken under 2011. Bland annat kommer sprängningar för Citybanan under Södermalm påverka pendeltågstrafiken i form av enstaka inställda avgångar. Även arbeten för Citybanan i Årsta och Tomtebodavägen kan påverka trafiken.

Förutsatt att det finns ekonomiskt utrymme vill SL satsa på en utökning av de tvärgående stombusslinjerna under 2010. SL vill förbättra turtätheten och utöka trafikeringstiderna för vissa av stombusslinjerna. Detta för att höja linjernas attraktivitet. Stomlinje 172, Norsborg – Huddinge – Skarpnäck, föreslås få utökad turtäthet de tider resandet är stort.

Stomlinje 173, Skärholmen – Skarpnäck, föreslås få förändrad turtäthet och trafikeringstid. Under rusningstid vardagar, morgon och kväll, föreslås 10- istället för 15-minuterstrafik. Under dagtid (09:00-15:00 vardagar och 12:00-15:00 helger) föreslås 15- istället för 30-minuterstrafik på hela sträckan (inte bara mellan Älvsjö och Skärholmen som har 15-minuterstrafik idag). Även utökad trafikeringstid föreslås till 01:00 alla veckodagar.

Förutsättningarna för att inrätta en ny linje mellan Årstaberg och Fridhemsplan/Karlberg ska studeras ytterligare. Linjen föreslås trafikera sträckan från Årstaberg via Årstadal och den nya bebyggelsen där, vidare via Liljeholmsbron, Hornstull och Fridhemsplan/Karlberg. Syftet är att få en direktförbindelse med innerstaden samt att linjen blir en hjälp att hantera resandet över Västerbron, genom att bland annat avlasta stombuss 4.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I Enskede-Årsta-Vantör finns både pendeltåg, tunnelbana, buss och tvärbana och boende i stadsdelen berörs av trafikförändringarna inom samtliga trafikslag.

Kollektivtrafik till Östberga

Förvaltningen har i tidigare yttranden och remissvar påpekat behovet av bättre kollektivtrafik till och från Östberga. Östberga är överlag dåligt försörjt med kollektivtrafik, framförallt under helger och kvällar. Östberga är idag avskilt från andra delar av staden, framförallt viktiga knutpunkter som Årstaberg, Älvsjö, Gullmarsplan och Liljeholmen. Den glesa turtätheten bidrar till att Östberga upplevs som en enklav i stadsdelen. I området bor en stor andel unga och för många i området är busstrafiken den enda möjligheten att ta sig till andra delar av Stockholm. En ökad turtäthet på linje 134 samt 168 är önskvärd samt att dessa linjer får utökad trafikeringsstid kvällstid. Förvaltningen föreslår även att SL i samband med inrättandet av en den nya linjen mellan Årstaberg och Fridhemsplan/Karlberg ser över möjligheten att förlänga denna linje till Östberga. Denna förlängning skulle innebära att Östberga fick en direktförbindelse till Södermalm och Kungsholmen samt en mer tidseffektiv förbindelse till Årstabergs pendeltågsstation, vilket i sin tur skulle kunna öka Östbergas attraktivitet. Hållplatsen i Östberga skulle med fördel förläggas i närheten av Östbergaskolan.

På lång sikt vill förvaltningen lyfta fram behovet av att tvärbanan byggs ut med spår till Älvsjö via Östberga, inte minst då det planeras en ny stadsdel och en stor stadspark på Årstafältet. En förlängning av tvärbanan kan bidra till att Östberga får bättre kommunikationer till pendelstationen i Älvsjö samt tunnelbanestationerna Globen och Gullmarsplan. Spår mellan Årsta och Älvsjö är, enligt förvaltningen, en förutsättning för att Årstafältet ska utvecklas hållbart och för att Östberga ska få bättre tillgänglighet.

Tunnelbaneförbindelse mellan Hagsätra och Älvsjö

Förvaltningen anser, vilket har framförts i tidigare remissvar, att frågan om en förlängning av tunnelbanans gröna linje från Hagsätra till Älvsjö är av strategisk betydelse för såväl stadsdelens som hela söderorts utveckling. I Hagsätra och Rågsved kommer det ha tillkommit flera hundra nya bostäder inom några år. Dessutom pågår utredningar angående förutsättningarna för bebyggelse vid Råbyvägen mellan Hagsätra och Älvsjö. Det finns många intressenter för området, bland annat för nya arbets- och handelplatser.

En förlängning av tunnelbanan till Älvsjö skulle bidra till att stadsdelens medborgare får tillgång till pendeltåg till Märsta, Bålsta, Södertälje och Nynäshamn. I Älvsjö finns dessutom tillgång till åtta busslinjer som har en sträckning över större delar av söderort. Tunnelbanan kan bidra till mycket goda tvärförbindelser och god tillgänglighet till regionalt viktiga målpunkter med

pendeltåg. Tunnelbaneförlängningen kan även bidra till en ekonomiskt positiv utveckling genom bättre kommunikationer till ett stort antal arbetstillfällen/arbetsplatser och skapa möjligheter för de enskilda centrumanläggningarna att växa.

Alternativet till denna förlängning är den nya kollektivtrafikförbindelsen som studeras av Stockholms stad för Hagsätra – Älvsjö – Liljeholmen – Fridhemsplan – Odenplan – Universitetet och som finns med i den nya Översiktsplanen som är ute på samråd fram till och med den 21 september 2009. En ny snabbgående stomtrafik skulle möjliggöra snabba resor mellan några av de viktigaste knutpunkterna i Stockholm. Även på detta sätt skulle Hagsätra och Älvsjö kunna bindas samman.

En spårförbindelse mellan Hagsätra och Älvsjö skulle även innebära att medborgarna får tillgång till Spårväg Syd: Älvsjö – Fruängen – Skärholmen - Flemingsberg som finns med i Stockholmsförhandlingen.

Kollektivtrafikstråk Älvsjö – Högdalen - Farsta - Skarpnäck

Ett bättre utvecklat kollektivtrafikstråk mellan Älvsjö, Högdalen, Farsta och Skarpnäck skulle bidra till förbättrad framkomlighet på tvären och pendeltågstrafiken skulle effektivt kunna knytas samman med samtliga gröna tunnelbanelinjer och framtida Spårväg Syd.

Kapacitet på tvärbanan Gullmarsplan – Årstaberg

Förvaltningen vill, liksom i tidigare yttrande avseende trafikförändringar 2009, påpeka att på sikt kommer delar av Årstafältet samt hela Årstastråket, där den nuvarande kraftledningen ska vara nedgrävd till 2011, exploateras med bostäder och med flera tusen nya invånare i stadsdelen. Kapaciteten på tvärbanan och vid knutpunkterna Gullmarsplan och Årstaberg behöver då ses över. Det planerade bostadsbyggandet i och omkring Årsta ställer också krav på ökad turtäthet i hela Årsta utmed busslinjerna 160, 164 och 168.

Årstaberg är en viktig knutpunkt i stadsdelen och kan utvecklas till en fullgod kollektivtrafikpunkt om även bussterminalen kan växa. Det vore därför fördelaktigt om fler bussar med täta turer kan passera Årstaberg och därmed ge fler möjlighet att resa med såväl andra busslinjer, tvärbana som pendeltåg. Förvaltningen vill även påpeka behovet av möjligheter att kombinera resor med olika trafikslag. Om Årstaberg ska fungera som knutpunkt för trafikanter som

reser med både bil och kollektivtrafik behövs också bra parkeringsmöjligheter vid stationen.

Inrättande av ny linje mellan Årstaberg – Fridhemsplan/Karlberg

Förvaltningen ser positivt på SL:s förslag om inrättande av en ny linje mellan Årstaberg och Fridhemsplan/Karlberg. Årstaberg en viktig knutpunkt och med den planerade bebyggelsen i och kring Årsta kommer det att bli en viktig knutpunkt för ytterligare flera tusen boende. Att se över kapaciteten vid Årstaberg är därför viktigt. Förvaltningen föreslår dock, som framförts tidigare under punkten Kollektivtrafik till Östberga, en förlängning av den föreslagna linjen via Huddingevägen till Östberga, vilket skulle ge Östbergaborna en direktförbindelse till Södermalm och Kungsholmen och en mer effektiv förbindelse till Årstabergs pendeltågsstation.

Linje 163 Bredäng - Kärrtorp

Förvaltningen önskar att SL ser över turtätheten på linje 163 Bredäng - Fruängen-Älvsjö station – Svedmyra – Blåsut – Kärrtorp. Linjen binder ihop tunnelbane- och pendeltågslinjerna i södra Stockholm och har stor betydelse som förbindelse mellan de olika stadsdelarna, framförallt för Dalen, Enskede och Stureby. Bussarna passerar flera gymnasie- och grundskolor från vilka många elever från andra delar av söderort använder bussen vilket gör att den ibland är överfull.

Linje 744 Högdalen – Huddinge centrum/Balingsnäs

Buss 744 utgör en viktig förbindelse mellan Högdalen och Huddinge centrum. Förvaltningen har tidigare i yttrande avseende trafikförändringar 2008 samt 2009 påpekat att linje 744 mellan Högdalen och Huddinge bör avgå var 15:e minut under hela trafikdygnet och inte som idag då linje 744 avgår varje halvtimme mellan 09:00 och 13:00 samt efter klockan 19:00. Förvaltningen vill även framföra att nämndens pensionärsråd anser att det behövs kompletteras med en busshållplats vid Bjursätraplan. Det är många äldre som bor i området och för dem är det långt att ta sig till hållplatsen Gillerbacken.

Linje 173 Skärholmen - Skarpnäck

Förvaltningen ser positivt på SL:s förslag om ökad turtäthet och trafikeringsstid för stombusslinjen 173, som utgör en viktig tvärförbindelse genom stadsdelen.

Linje 172 Norsborg – Huddinge - Skarpnäck

Förvaltningen ser positivt på SL:s förslag om ökad turtäthet för stombusslinjen 173.

Tillgänglighet vid stationer och hållplatser

Förvaltningen vill påpeka betydelsen av fullgod tillgänglighet vid stationer och hållplatser för buss, tunnelbana och tvärbana, framförallt knutpunkter som Gullmarsplan, Årstaberg, Högdalen och Globen.

Bättre tillgänglighet vid Globens södra tunnelbaneuppgång

Förvaltningen välkomnar att SL planerar för en bemanning av stationen vid Globens södra tunnelbaneuppgång. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har sedan början av juli 2008 sitt kontor på Slakthusplan 4 invid den södra uppgången vid Globens tunnelbanestation. Förvaltningen har tidigare i ett brev till SL samt i förra årets remiss på förslag till trafikändringar påpekat att den södra stationsuppgången vid Globens tunnelbanestation nyttjas av ett stort antal resenärer - många med särskilda behov och under olika tider av dygnet. Förvaltningen vill därför återigen i detta remissvar påpeka behovet av att stationsuppgången är tillgänglighetsanpassad och bemannad under hela trafikdygnet, då många av våra besökare inte reser med 30-dagarskort och/eller inte kan ta sig genom kortspärrarna.

En del av vår verksamhet innebär att medborgare måste ta sig till förvaltningskontoret för besök och för att få den service vi tillhandahåller.

Ersättningsbussar

Förvaltningen vill framföra pensionärsrådets synpunkt att det är viktigt att ersättningsbussar vid omläggning av tunnelbanelinjer, samt vid trafikstopp av annan orsak, ska ha stoppställen vid tunnelbanan.

Översiktskartor i biljetthallarna

Pensionärsrådet framför även att det skulle vara önskvärt med översiktskartor över områdena i biljetthallarna, vilket skulle underlätta för resenärerna.

Bilagor

Remiss från SL: Förslag på trafikförändringar 2010, dnr 006-351/2009.

19 SL FÖRSLAG PÅ TRAFIKÄNDRINGAR 2010.DOC4

Box 81, 121 22 Johanneshov. Slakthusplan 4
Telefon 508 14 000. Fax 508 14 444
e-post@eav.stockholm.se